

Prædiken til 2. søndag efter påske

Joh. 10, 22-30

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Så kom festen for genindvielsen af templet i Jerusalem; det var vinter, og Jesus gik rundt på tempelpladsen, i Salomos Søjlegang. Da slog jøderne ring omkring ham og spurgte: »Hvor længe vil du holde os hen? Hvis du er Kristus, så sig os det ligeud.« Jesus svarede dem: »Jeg har sagt det til jer, og I tror det ikke. De gerninger, jeg gør i min faders navn, de vidner om mig. Men I tror ikke, fordi I ikke hører til mine får. Mine får hører min røst, og jeg kender dem, og de følger mig, og jeg giver dem evigt liv, og de skal aldrig i evighed gå fortabt, og ingen skal rive dem ud af min hånd. Det, min fader har givet mig, er større end alt andet, og ingen kan rive det ud af min faders hånd. Jeg og Faderen er ét.« Johannesevangeliet 10,22-30

For di teksten til i dag rummer sætningen ”Hvis du er Kristus, så sig os det lige ud”, og derfor har kravet om vished fra menneskers side overfor kravet om tillid fra Guds side, har jeg lyst til at knytte en lille kommentar til Ateistisk Selskabs busreklamer om at melde sig ud af folkekirken og begynde at ”tænke selv”, som der opfordres til. Det lyder måske som en kronik til at starte med, men det ender godt. Vi skal jo helst ikke gå herfra mere kyniske, end da vi kom. På vej til Hillerød hørte jeg radio – et interview med formanden for Ateistisk Selskab i anledning af busreklamen. Og det var ikke så meget udmeldelseskampagnen, som den selvgratulerende tone, der fik mig til at bide i rattet samtlige 25 kilometer.

At nogle er ateister og har lyst til at melde sig ud, kan man dårligt klandre dem for – hvis det nu ikke siger dem noget. Men den godten sig over de kristne, der går ud fra noget, der ifølge Selskabet enten ikke er bevist eller er modbevist (det kan være lidt svært at finde konsistens i argumentationen), og den blinde tro på det, de kalder ”videnskaben”, hvormed der vist nok kun menes naturvidenskab. Der er ikke meget,

der tyder på, at åndsvidenskab og fortolkningsvidenskab er inkluderet i dét videnskabsbegreb, man ønsker sig selv tillykke med at have opdaget, og som man fniser over, at de ”uoplyste” kristne (det er dig og mig) helt tydeligt ikke forstår den paradisiske rækkevidde af.

At man både kan være kristen og videnskabsmenneske er umuligt, for at tro på Gud ér simpelthen – ifølge dem – udtryk for, at man er uoplyst. Ikke blot er det udtryk for et snævert videnskabsbegreb, hvilket jo ikke er så godt, når det nu er viden og videnskab, man slår sig op på at holde sig til i ét og alt. En lille smule forvirrende er det også, at kritikken, som enhver teolog vil tage imod med kyshånd og selv udøver som en del af sit fag, desværre er et sammenrod af ”synsninger”, etik, ontologi, noget om kors-togene, en modbydelig og magtfuld kirke, der kun er interesseret i onskabsfuldt at holde ordentlige folk nede og fratage dem enhver tanke og glæde (selvom påskens budskab jo netop er menneskets *genrejsning* og restituering), samt personlige aversioner mod en særligt stupid præst, der har sin bizarre, men åbenbart Gud velbehagelige glæde i at indoktrinere børn. Gerne i samme sætning. Hvor skal man snart begynde? Én ting er, at vi ikke får nogen definition på, hvad viden så ér, og samtidigt må tåle den selvimponerede indsigt. Men når blodet er bruset af, må man indse, at der er noget farligt over det snævre og alligevel tågede videns- og vishedsbegreb. For de forbehold og kortlægningen af de vilkår, vi mennesker lever under og *kan holde ud* at leve under,

som human- og åndsvidenskaberne hele tiden beskæftiger sig med og tager op til kritisk revision, fylder alt for lidt. Det er i netop oplysningens navn temmelig ironisk, fordi man risikerer at blive kørt rundt i manegen af en overfladisk og uinformeret argumentation under egen fejrende latter over den frihed, man er overbevist om at besidde, og hvis gode budskab man udbreder med en vækkelsesprædikants iver – hvilket næsten gør det djævelsk.

”Tænk selv”, står der på siden af bussen som en afsluttende opfordring fra de til enhver tid helt igennem selvstændigt tænkende vækkelsesprædikanter. Jeps, bare rolig. Der blev røget stærkere tobak under religionskritikken fra Feuerbach, Marx, Nietzsche og Freud, som ramte hårdt og præcist. For lad os da endelig tale om Gud.

Der er gode, teologiske grunde til, at vi har Kristus på troens og tvivlens vilkår, i stedet for på vishedens vilkår. Kravet lød jo ”Hvis du er Kristus, så sig os det lige ud”. Det har han sagt, men det troede de ikke. Der ér ingen beviser for, at Kristus er den, vi bekender ham som. Der ér ordet om ham, der ér dåben, brødet og vinen. Der er kun dét, at Gud konstant giver af sig selv, at Gud ér at give af sig selv, for Gud er kærlighed. Kan man da tilføje noget yderligere, som ville være ubetvivleligt? Fordi Gud er person, og fordi vores forhold til personer i almindelighed beror på tillid eller mistillid, er det den eneste gyldige gudsforhold, vi kan have. Tiden går jo, og ingen kan jo se sin død og så vende tilbage til denne dag og så sige, om

tilliden blev belønnet eller ej. Vi gifter os jo heller ikke med nogen, fordi vi på forhånd ved, hvordan resten af vores liv sammen vil spænde af. Et ægteskab, et kæresteforhold eller et venskab indgås jo ikke på baggrund af forudviden, men på tillid og forventningens glæde.

Det er de vilkår, Gud er Gud på. Det er den eneste måde, Gud vil være Gud på. Det er altså Gud selv, der ved at blive person bestemmer karakteren af forholdet mellem sig selv og os som et løfte-og-tillidsforhold indtil vi skal se Gud ”ansigt til ansigt”, som Paulus skriver; kristen tro er ikke et spørgsmål om, at ”du har dine forestillinger, jeg har mine, og så giver vi plads til hinanden”. Det gør vi selvfølgelig. Men det er ikke dét, kristentro (ej heller Kristustillid) går ud på.

Teksten til i dag handler på sin vis jo om, hvordan det kunne være, at nogen troede på Kristus og andre ikke gjorde, og når nu tro er *Guds* værk, hvorfor virker den så ikke i alle?

Desværre gør teksten det nemt at opdele menneskeheden i ”dem” og ”os”: Dem, der hører hans røst, og dem, der ikke gør, fortællelse og evigt liv, og så bliver det nemt at pege på ateisterne og muslimerne og alle de andre som dem, der ikke har hørt hans røst, mens vi jo har, og stadig gør det. Men mon ikke det er en smule mere kringlet end det? Meningen er jo netop *ikke* at bilde sig ind, at man står et neutralt sted, hvorfra man kan udstede sine domme. Der er ingen guddommelig glæde i kun at finde sin egen personlige frelse. Det er for snævert, og det er for selvrettet til at kunne være Guds røst.

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk

Det er også for snæver en frelse, der kun angår et lille, udvalgt ”vi”, en ny stamme. Det er der imod en frelse, der matcher Guds majestæt, når den angår og inkluderer alt og alle. Alt andet er nærigt og Gud uværdigt, selvom det kan kilde ens forfængelighed. Men man kan nok være ret sikker på, at hvis noget kilder éns forfængelighed, er det nok ikke den gode hyrdes røst, man hører. Meningen med kirken er ikke at vi skal fejre os selv, men finde glæde og ro i og synge, at vi hver især er Guds. At også de andre er Guds. At alt, hvad vi er, er Guds.

Hører man den røst som hans, tror jeg ikke man har alt for travlt med at godte sig i den sammenkaldte menneskehed. At høre hans røst er at triumfere på Guds vegne, ikke at triumfere på egne vegne. For at høre den betyder jo netop, at man ikke bryster sig af sig selv og sin tro, men befriet lader det hele – både kaldet og den tiltro, der kan vokse i én – være Guds indsats.

Desuden tror jeg heller ikke, at man bliver *færdig* med at høre hans røst.

Maria Magdalene kaldte han 2. påskedag ved navn, ligesom Alfred i dag er kaldt ved navn ved sin dåb. Til Peter sagde han i søndags ”Følg mig!”

Det kan man ikke blive færdig med at høre, for at være kirke er at være på vej, og jeg er lige ved at sige, at lakmusprøven på tilliden er at kunne sige:

*Herren er min hyrde, mig skal intet fattes,
han lader mig ligge i grønne enge, han leder
mig til det stille vand.*

*Godhed og troskab følger mig, så længe jeg
lever, og jeg skal bo i Herrens hus alle mine*

dage.

Og det er en trofasthed, vi bliver nødt til at høre om på ny, for ikke at pakke os ind, lukke verden ude eller miste tilliden og glæden undervejs i dét, der i vores dåb så guddommeligt gådefuldt kaldes ”det evige liv”.

Amen.

Henrik Winther

Frederiksborg Slotskirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 736: Den mørke nat forgangen er

Nr. 218: Krist stod op af døde

Nr. 667: Skulle jeg dog være bange

Nr. 168: Hyrden er én, og så hans hjord

Nr. 52: Du, Herre Krist